

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Distriktssenteret
Skolegata 22
7713 STEINKJER

Deres ref

Vår ref

Dato

21/49

21. desember 2021

Tildelingsbrev 2022 – Distriktssenteret

1. Innledning

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2021–2022) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022), jf. Innst. 16 S (2021–2022) vedtatt 16. desember 2021.

Departementet gir i tildelingsbrevet Distriktssenteret fullmakt til å disponere utgifts- og inntektsbevilgningene for 2022, jf. reglement for økonomistyring i staten § 7. Brevet fastsetter også kravene som departementet har til Distriktssenteret. I tillegg delegerer departementet fullmakter til Distriktssenteret.

Sammen med tildelingsbrevet legger økonomi- og virksomhetsinstruksen rammene for Distriktssenteret sin virksomhet i 2022.

Vi ber Distriktssenteret ta opp eventuelle uklarheter så snart som mulig.

2. Overordnede prioriteringer og utfordringer

Distriktssenteret skal også i 2022 jobbe med hele bredden i oppgaveporteføljen som framgår av økonomi- og virksomhetsinstruksen samt dette tildelingsbrevet. Innenfor dette gjelder i 2022 disse spesielle prioriteringene:

- Distriktssenteret skal prioritere arbeidsmåter og innsats som gjør at mange kommuner i områder med særlige distriktsutfordringer drar nytte av arbeidet, og med vekt på kommuner med sentralitet 5 og 6.
- Distriktssenteret skal utvikle og ta i bruk kunnskap om utfordringer og mulige løsninger for lokal samfunnsutvikling i kommunene, og for god veiledningspraksis overfor kommunene.
- Distriktssenteret skal bidra til å styrke kapasitet og kompetanse i distriktskommuner på innovasjon og omstilling.

Disse overordnende prioriteringene er konkretisert under punkt 3 Mål for 2022.

I Prop. 1 S (2021–2022) peker KMD på at tilgang til arbeidskraft og demografiske utfordringer vil merkes først i de minst befolkede delene av landet. NOU 2020:15 *Det handler om Norge* beskriver også utfordringer knyttet til lavt folketall, aldring og spredt befolkning. Dette gir utfordringer for jobb, tjenester og hverdagsliv, og det stiller krav til løsninger som er tilpasset små kommuner.

3. Mål for 2022

Distriktssenteret skal i hovedsak bidra til å realisere programkategoriens mål 3; Styrket utviklingskapasitet og velfungerende tjenestetilbud i distriktene. Distriktssenteret er et nasjonalt kompetansesenter for lokal samfunnsutvikling som skal arbeide for at distriktskommuner skal bli gode samfunnsutviklere. Distriktssenteret skal tilby relevant og nyttig kunnskap til kommuner og fylkeskommuner, som bidrar til å styrke utviklingskapasiteten i distriktskommuner. Senteret skal bidra til å koordinere og målrette utviklingsinnsats gjennom samarbeid, nettverksbygging og arenaer for å dele kunnskap og spre erfaringer. Distriktssenteret skal også være et kompetanseorgan for departementet og bidra med kunnskapsbaserte faglige innspill til nasjonal politikkutvikling. Distriktssenteret skal bidra til å sikre innbyggerne i distriktene tilgang til en nærliggende dagligvarebutikk.

I styringsdialogen i 2022 vil KMD følge opp Distriktssenterets arbeid og resultater innenfor alle ansvarsområdene som bidrar til måloppnåelsen, samt styringsparametere og oppdrag omtalt under punkt 3. Kunnskapsutvikling og bruk av kunnskap skal fortsatt være et sentralt tema i styrings- og fagdialogen. Jf også punkt 7 om krav til rapporteringen.

3.1 Styrket kapasitet for samfunnsutvikling i distriktskommuner

"Veiledningspiloten" og "Distriktskommune 3.0" er gode eksempler på utvikling av arbeidsmåter som kan bidra til at mange kommuner drar nytte av arbeidet, gjennom samarbeid med fylkeskommunene og utvikling av kunnskap og verktøy for arbeid med lokal

samfunnsutvikling i kommunene. Departementet legger vekt på at Distriktssenteret i 2022 i dialog med fylkeskommunene sprer kunnskap om og videreutvikler veiledningsmateriell som fylkeskommunene kan bruke for å styrke samfunnsutviklingsarbeidet i distriktskommuner. Departementet vil be om en vurdering av utviklingen av innhold og resultater av samarbeidet med fylkeskommunene, som en del av rapporteringen til styringsmøtene i 2022.

Mange distriktskommuner mangler erfaring med og kapasitet til å initiere og gjennomføre innovasjonsarbeid i steds-, nærings- og tjenesteutvikling. KMD ber Distriktssenteret lede videre utredning og konkretisering av hvordan en kan innrette tilbud for å styrke kapasiteten til å drive innovasjonsarbeid i distriktskommuner med ulik erfaring og ulike behov. Relevante aktører som fylkeskommunene, statsforvalterembetene, Doga, Digitaliseringsdirektoratet og KS skal trekkes med i arbeidet. Doga er i sitt tildelingsbrev fra KMD bedt om å bidra inn i arbeidet, spesielt med sin kompetanse på designmetodikk. Arbeidet skal munne ut i et forslag som oversendes departementet våren 2022, som kan danne grunnlag for å starte opp konkrete tilbud fra 2023.

KMD vil følge dette utviklingsarbeidet gjennom jevnlige møter med Distriktssenteret, og delta i dialogen med andre aktører når det er særlig nyttig for framdrift og avklaringer. KMD vil bidra med kjøp av eksterne utredninger til arbeidet. Innretning på disse avklares med Distriktssenteret og evt andre samarbeidspartnere, slik at utredningene understøtter det øvrige arbeidet.

Distriktssenteret skal også vurdere hvordan senteret kan fange opp og dele eksempler på samspill mellom private og offentlige aktører om utvikling av framtidsretta og velfungerende tjenestetilbud og løsninger på samfunnsutfordringer i distriktene.

Gjennom styringsdialogen vil KMD kunne konkretisere ytterligere oppdrag om faglige innspill til nasjonal politikkutvikling innenfor Distriktssenterets ansvarsområde.

Oppdragene under 3.1 i 2022:

Samfunnsutvikling i kommuner med særskilte distriktsutfordringer

- Distriktssenteret skal ha dialog med fylkeskommunene for å utvikle og spre kunnskap om og videreutvikle veiledningsmateriell som fylkeskommunene kan bruke for å styrke samfunnsutviklingsarbeidet i distriktskommuner.

Lede utredning om styrking av innovasjonsarbeid i distriktskommuner

- Distriktssenteret skal lede videre utredning og konkretisering av hvordan en kan innrette tilbud for å styrke kapasiteten til å drive innovasjonsarbeid i distriktskommuner med ulik erfaring og ulike behov. Arbeidet skal munne ut i et forslag som oversendes departementet våren 2022.

Eksempler på samspill mellom offentlig og privat sektor knyttet til tjenesteutvikling

- Distriktssenteret skal vurdere hvordan senteret kan fange opp og dele eksempler på

samspill mellom private og offentlige aktører om utvikling av framtidsretta og velfungerende tjenestetilbud og løsninger på samfunnsutfordringer i distriktene

Attraktiv by – Statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling

- Distriktssenteret skal være sekretariat for juryen for prisen "Attraktiv by – Statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling", jf pkt 5.1 Budsjettrammer 2022.

By- og stedsutvikling

- Distriktssenteret skal delta i Forum for stedsutvikling, og bistå med faglige innspill og vurderinger til departementets arbeid på feltet.

Boliger og bomiljø

- Distriktssenteret og Husbanken skal i perioden 2020–2022 jobbe med et pilotprosjekt om aldersvennlige boliger og bomiljø i distriktskommuner.

Læringsnettverket for smart mobilitet i distriktene

- Distriktssenteret skal bidra faglig inn til samlingene i læringsnettverket og i styringsgruppen for prosjektet, og bidra til at kunnskap fra læringsnettverket blir delt, bl.a. på Distriktssenteret sine nettsider.

Bidra til arrangement av innspillsmøter til ny distriktsmelding

- Distriktssenteret skal bidra til å planlegge og gjennomføre innspillsmøter til ny distriktsmelding vinteren 2022 i samarbeid med departementet og andre som blir inviterte til å bidra.

3.2 Tilgang til grunnleggende private tjenester i distriktene

Distriktssenteret skal forvalte og utvikle Merkur-programmet, og være sekretariat for styret for programmet, med sikte på å nå formålet med programmet. Formålet med Merkur-programmet er å sikre innbyggerne i distriktene tilgang til en nærliggende dagligvarebutikk med god kvalitet, og med tilleggstjenester som øker omsetningen, sikrer videre drift og gir innbyggerne i lokalsamfunnet bedre tjenester.

Det er gjennomført en gjennomgang og evaluering av Merkur-programmet i 2021. Departementet vil be Distriktssenteret vurdere forslagene og hvordan gjennomgangen skal følges opp, og legge til rette for behandling av rapporten i styret for Merkur-programmet. Departementet vil sende eget brev til Distriktssenteret om dette.

Styringsparameter for Merkur-programmet er Merkur-butikkene:

- omsetningsutvikling
- overlevelsesrate

Oppdrag i 2022 under 3.2:

Gjennomgang av Merkur-programmet

- Distriktssenteret skal vinteren 2022 vurdere forslagene i rapporten fra Menon med gjennomgang av Merkur-programmet, som grunnlag for råd til KMD fra Merkur-styret og Distriktssenteret om oppfølging av rapporten.

4. Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer for 2022

4.1.1 Konsulentbruk

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal Distriktssenteret arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Distriktssenteret skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

4.1.2 Bruk av lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg og antall lærlinger skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Det vises til krav til bruk av lærlinger i Distriktssenterets økonomi- og virksomhetsinstruks pkt. 4.2.3. Distriktssenteret skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I årsrapporten for 2022 skal Distriktssenteret i tillegg rapportere følgende: Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antallet lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Dersom Distriktssenteret ikke har oppfylt kravet, må det redegjøres for årsaken til dette og hva som er gjort for å oppfylle kravet.

5. Budsjettildelinger

5.1 Budsjetttrammer 2022

I tråd med Stortingets vedtak tildeles Distriktssenteret følgende utgifter i 2022:

Utgifter

Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling		[i 1000 kr]
Post	Betegnelse	Budsjett 2022
01	Driftsutgifter	33 452
73	Merkur, kan overføres	61 310
Sum kap. 0554		94 762

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke alle driftsoppgaver, herunder forvaltning av Merkur-programmet.

Post 73 Merkur

Bevilgningen skal dekke tilskuddene innenfor Merkur-programmet.

Tilskuddsmidler det ikke er gitt tilsagn på, og midler hvor tilsagnet har falt bort, vil ikke bli overført mer enn maksimalt to år, dvs. budsjettår pluss to år, jf. også stikkordet "kan overføres". Midler som blir tilbakebetalt fra tilskuddsmottaker til Distriktssenteret, skal inntektsføres på kap. 5309, post 29 Ymse, når perioden disse midlene kan overføres, har gått ut. Disse midlene kan ikke brukes på nytt i ordningene.

Tildelinger på andre budsjettkapitler

Distriktssenteret gis fullmakt til å belaste kap. 0500, post 21 Spesielle driftsutgifter med inntil 380 000 kroner for dekning av kostnader til juryen for prisen "Attraktiv by – Statens pris for bærekraftig by- og stedsutvikling".

Fullmaktene gjelder også for å utgiftsføre tilhørende merverdiavgift på Finansdepartementets kapittel 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter. Departementet ber om en statusrapportering på forbruk av tildelte midler så snart de er benyttet, og seneste innen de ordinære regnskapsfristene.

6. Fullmakter

Departementet delegerer budsjettmessige fullmakter til Distriktssenteret for budsjettåret 2022 som omtalt nedenfor.

I tillegg gjelder de administrative fullmaktene Distriktssenteret har fått delegert i økonomi- og virksomhetsinstruksen av 30.6.2020.

6.1 Merinntektsfullmakt

Fullmakt til å overskride driftsbevilgning under kap. 554 post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 3554 post 01 Diverse inntekter jf. romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter, jf. Innst. 16 S (2021–2022) vedtatt 16.12.2021.

6.2 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Fullmakten gis på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.3.

6.3 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Fullmakten gis for kap.554, post 01 på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.2.

6.4 Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de fem følgende budsjettår

Fullmakten gis for overskridelser på kap. 554 og post 01 til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår på de vilkår som fremgår av R-110 pkt. 2.6.

7. Rapportering og resultatoppfølging

Tidspunkter for etatsstyringsmøter og rapporteringer i 2022 framgår av styringskalenderen i vedlegg 1.

7.1 Styringsdialog og rapportering gjennom året

I virksomhets- og økonomiinstruks pkt. 3.2.4 er det stilt krav til oversendelse av halvårsrapport. Rapportene skal inneholde status for det faglige arbeidet, og for den økonomiske situasjonen i virksomheten. Vi ber Distriktssenteret om å sende rapportene til departementet i forkant av begge styringsmøtene i 2022.

Halvårsrapportene skal inneholde disse punktene:

- Aktivitetsrapportering og en vurdering av hvordan aktivitetene bidrar til å oppnå de målene som er satt for de ulike arbeidsområdene.
- budsjett- og regnskapsstatus, (status per 31. april/31. august) med prognose ut året
- en oversikt over utredninger som Distriktssenteret har ansvaret for, og der eventuelle saker av politisk interesse er markert
- dersom Distriktssenteret planlegger vesentlige endringer i virksomheten, eller tar i bruk nye IKT-system, skal dette framgå

7.2 Årsrapport og årsregnskap

Distriktssentret skal sende årsrapporten for 2022 til departementet innen 15. mars 2023, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal tilfredsstille kravene i økonomi- og virksomhetsinstruksen for Distriktssenteret. Rapporten skal inneholde rapportering om mål- og styringsparametere og oppdrag omtalt i dette tildelingsbrevet, jf. pkt. 3 Mål for 2022 og pkt. 4 Andre forutsetninger og krav.

Distriktssenteret skal sende en korrekt, dekkende og komplett årsrapport til departementet. Årsrapporten skal ikke endres etter den er sendt til departementet, med mindre det er særskilte forhold som gjør det nødvendig.

8. Budsjettmessige forutsetninger

Distriktssenteret har ansvar for å planlegge virksomheten i 2022 slik at etaten kan nå målene innenfor bevilgningsrammene som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2.

Distriktssenteret kan ikke overskride utgiftsbevilgningene eller bruke dem til andre formål enn forutsatt av Stortinget, jf. bevilgningsreglementets § 5. Unntaket er hvis det er gitt en slik fullmakt i pkt. 6 i dette brevet.

Distriktssenteret har ansvaret for å iverksette tiltak slik at det ikke oppstår behov for å øke bevilgningen. Departementet forutsetter at Distriktssenteret rapporterer om vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart.

Med hilsen

Anne Karin Hamre (e.f.)
ekspedisjonssjef

Knut Ove Nordås
seniorrådgiver

Vedlegg (2):
Styringskalender for Distriktssentret i 2022
Oppdatert instruks for styret for Merkur-programmet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:

Riksrevisjonen

Postboks 8130 Dep

0032

OSLO

Vedlegg 1

Styringskalender for Distriktssenteret for 2022

<i>Måned</i>	<i>Rapportering/møte</i>	<i>Tidspunkt</i>
Januar	Rapportering til statsregnskapet	15.01.22
Februar	Innspill til RNB 2022	18.02.22
Mars	Årsrapport for 2021	15.3.2022
April	Rapportering til styringsmøtet	05.04.22
	Framlegging av risikoanalyse	05.04.22
	Styringsmøte	21.04.22
Mai	Innspill til rammefordeling 2023	10.5.2022
	Budsjett- og regnskapsstatus per 30.4 med prognose ut året	20.5.2022
	Innspill til Prop. 1 S (2022-2023)	15.05.22
September	Budsjett- og regnskapsstatus per. 31.8 med prognose ut året	18.9.2022
	Innspill til nysalderingen 2022	22.09.22
Oktober		1.10.2022
	Rapportering til styringsmøtet	05.10.22
	Styringsmøte	19.10.22
November	Innspill til nye satsinger 2024	20.11.22
	Innspill til innsparingstiltak 2024	20.11.22
	Innspill til konsekvensjustering (for 2024)	20.11.22
Desember	Innspill til nye satsinger 2024	1.12.22
	Innspill til innsparingstiltak 2024	1.12.22
	Innspill til konsekvensjustering (for 2024)	1.12.22